

Dit stuk geeft u een kijkje in een stiltecentrum ergens in het land. Mensen kunnen er veel kwijt en ook veel vinden. We mogen een paar dagen meekijken en zien wat er zo al kan gebeuren in het leven van mensen. We komen binnen in de dagen voor kerst van dit jaar. Het stuk speelt zich af in een monumentaal gebouwtje, dat de trots is van het dorp.

Thema's die aangehaald worden zijn:

- Kerst
- Kijken naar de goede kanten van ieder mens
- Het belang van een stiltecentrum
- Behoud van cultureel erfgoed
- Leegloop van kerken
- Het boek spreuken wordt vaak aangehaald.

Het is een stuk, waarvoor veel creativiteit vereist is op gebied van neerzetten van spelers, licht en geluid. Drie spelers moeten constant opgaan in het decor.(2,3,4) Het decor bestaat uit het interieur van het kapelletje. Aanwezig en duidelijk zichtbaar moeten zijn: de deur, het bankje (of oude stoel) en de kaarsentafel met in de buurt een plankje tegen de muur. Links of rechts van de deur moet een spreuk aan de muur hangen (hoeft niet leesbaar te zijn vanuit de zaal) uit het boek Spreuken 17-3:” Zoals het vuur zilver en goud zuivert, zo zuivert de Heer de harten van mensen”. Naast dit decor een makkelijke stoel voor de verteller.

Benodigde aantal spelers: 10

1. Verteller m/v. Iemand met een rustige duidelijk te verstane stem.
2. Deur (d) m/v.....heeft het zwaar, strooit met spreuken.
3. Bank (b) m/v.....algemeen.
4. Kaarsentafel(k) m/v.....gevoelig en wijs.
5. Zwerfster (z). Ma flodderachtig figuur middelbare leeftijd en wijs in haar eenvoud.
6. Burgemeester(bu)m*. Echte politicus, gevoelig voor complimenten en uiterlijk vertoon.
7. Dominee(ds)m*. Eigenzinnige doorduwer. Gáát voor een eenmaal gesteld doel.
8. Sandra(s) v. Dochter van ds. Heeft de wereld al aardig door. Vroegwijs.
9. Peter(p) m. Zoon van bu. Staat nog open voor alle invloeden. Heeft zijn standpunten nog niet bepaald.
10. Silvia(si) v. Open kind met een goed hart.

*

Indien gewenst kunnen de rollen van burgemeester en dominee met aanpassingen in de tekst ook door vrouwen worden gespeeld.

1^e BEDRIJF

Spot aan op verteller.

V. “Goede avond beste mensen. Vandaag krijgt u gelegenheid om eens mee te kijken in “Ons Kapelletje”. Het is het oudst nog bestaand gebouwtje van ons dorp. Niemand weet precies wanneer het gebouwd is, en door wie. Sinds ongeveer 1600 komt het voor op oude kaarten van deze omgeving. Een ding is zeker: het is oud! Zolang wij ons kunnen herinneren is dit kapelletje in gebruik als toevluchtsoord, als stiltecentrum voor mensen van alle gezindten. Het mooie is dan ook dat de PKN kerk en de plaatselijke rooms katholieke kerk gezamenlijk voor het onderhoud van “Ons Kapelletje” zorg dragen. Ten minste, tot nu toe! Alle inwoners van ons dorp spreken dan ook van óns kapelletje. Al heel wat inwoners en passanten hebben hier wat van hun zorgen of blijdschap neergelegd. Sommige zijn regelmatige bezoekers, andere zijn toevallige binnenlopers. Ik heb toestemming gekregen om u eens mee te laten kijken binnen. Hopelijk zal er wat te zien zijn vandaag. Het weer zit niet erg mee. Erwin Krol voorspelde winterse buien. Maar ja...hij zit er wel eens meer naast. Hij durft niet eens een witte kerst te voorspellen, terwijl alle ingrediënten daarvoor aanwezig zijn. Ten eerste: het is koud, zelfs winters koud, er nadert een dikke wolkenformatie en...het is bijna kerst! Maar genoeg over het weer. Ik zie in de verte iemand aankomen. Richten wij onze blik naar binnen....”

spot uit verteller / spot aan decor kapelletje

In het kapelletje staan 3 spelers verwerkt/vast in de deur, het bankje en de kaartentafel. Je hoort fluiten van wind door kieren. Het decor gaat spreken:

- b. “Kan je die wind niet een beetje beter tegenhouden, deur? De nerven in mijn hout beginnen te werken”.
- k. “Nou, dan doe je tenminste nog wát vandaag. Ik hou best van stilte, maar vandaag heb ik nog niemand gezien. Zelfs niet die kleine Silvia, die elke dag mijn houtsnijwerk komt strelen en het water bijvult in de vaasjes”.
- d. “Sorry jongens, mijn hang en sluitwerk is duidelijk aan slijtage onderhevig. Je kan wel zien dat de kerken gebrek krijgen aan inkomsten. Wij hier zijn gewoon sluitpost”.
- b. “Ja, en zoals je al zei: Het sluitwerk is niet goed” !
- k. “hi, hi, Onze mopperkont heeft last van humor vandaag”.

b. “Nou geniet er dan maar van, want het is zo weg gewaaid”.

d. “Sstt....daar komt iemand!....”

De decorstukken houden zich dood stil en wachten af, wie er binnen gaat komen. De deur wordt langzaam (knarse-piep-knarse-piep) geopend en dan steekt de burgemeester van het dorp zijn hoofd om de hoek van de deur. Hij kijkt eerst nog even achter zich en goed het kapelletje rond, om er zeker van te zijn, dat er geen andere personen aanwezig zijn. Dan pas ontspant hij zich en gaat echt naar binnen. Hij sluit (knarse-piep-knarse-piep) de deur achter zich. Spiegelend zich even in het glas, doet zijn jasje goed, haalt een hand door zijn haar en gromt tevreden naar zijn spiegelbeeld. Draait zich om loopt het kapelletje verder in en neemt (krakend) plaats op het bankje. Hij zegt/denkt hardop:

bu.” Hé, gelukkig, even rust....geen gezeur aan mijn hoofd...stilte....Wat een drammer kan die oude pastoor toch zijn. Om maar te zwijgen van de dominee. De kerken horen alles weg te geven, maar zij...zij doen er alles aan om mij mijn gemeenschapsgelden af te troggelen. Ze hebben wel kattenleef zeg, 25.000 euro vragen voor “Ons Kapelletje”...hm...Een paar blikken verf en een paar dakleien vervangen. Dat kunnen die kerken toch best zelf ophoesten. Hebben ze toch altijd al gedaan”?!

Pruttelt de burgemeester nog even door. Ondertussen krijgt hij het koud. Hij kijkt eens wat beter om zich heen. Het is heel stil. Dan hoort de burgemeester ineens: drup..drup..drup..drup. Hij staat op en kijkt waar het gedrup vandaan komt. Hij gaat een beetje op inspectie uit en zegt brommend:

bu.”’t Is wel een lek mandje aan het worden. Daar moet ik die oude zeur van een pastoor gelijk in geven. Het tocht knap (huivert)..hm..die deur heeft ook zijn beste tijd gehad. ..hm..dat bankje wordt van onderaf opgevreten door de houtworm...hm...hm...”

De burgemeester pakt een notitieblokje en een pen uit de binnenzak en maakt een paar notities, steekt het weer in de binnenzak en neemt weer plaats op het bankje (kraak en piep geluiden van het bankje bij het zitten gaan).

bu.”Ja, ja..Je hoeft het niet te bewijzen hoor bank. Ik heb het al lang gezien daar links onderaan. Daar bestaan middeltes tegen...stilte.... Je moet er gewoon even gaan zitten en de rust op je in laten werken, dat zei de dominee mij pas. Dan merk je wel wat het kapelletje met je kan doen!..... Nou ik moet zeggen....die rust.....die stilte....wat een weldaad....”

Plotseling gaat de mobiele telefoon van de burgemeester af. Hij springt op.

bu. “Sorry, sorry... Hé... naar wie excuseer ik me eigenlijk?!....Toch hoort dit geluid hier niet. Ik ga er maar weer snel vandoor, vóór men ziet dat ik hier was. Niet dat ik me daarvoor schaam, maar dan kan ik me niet meer achter mijn onwetendheid verschuilen en krijgen de beide kerkherders vat op mij”.

De burgemeester beent weg uit het kapelletje. Deur open (knarse-piep-knarse-piep) en dicht. Zodra hij weg is ontspannen de decorstukken zich en begint de kaarsentafel met commentaar op de zojuist verdwenen bezoeker.

k. “Nou deur, je deugt niet meer. Straks gaat men je vervangen”.

b. “Het is nu niet alleen meer het sluitwerk. Je hebt je beste tijd gehad”!

d. “Wrijf het er maar lekker in hoor. Ik ben best te repareren en dat zal heus wel gebeuren. Repareren is goedkoper dan vervangen dat weet ik zeker. En waar haalt men tegenwoordig de kwaliteit hout vandaan, waar wij uit gemaakt zijn”?

b. “Daar heb je een punt deur. Zo’n best hout is tegenwoordig niet meer te vinden”.

k. “Misschien best...maar ook lekker!! Zeg bank, heb je daar geen last van, van die kleine vretertjes? Nu snap ik eindelijk waar steeds al dat stof vandaan komt. Van jou! Jij loopt langzaam leeg! Hi, hi”.

b. “Een beetje minder mag ook wel kaarsentafel. Links onder, daar kriebelt het zo nu en dan een beetje. Maar je hoorde toch wat de burgemeester zei: er bestaat een middeltje tegen”.

d. “Zeg kaarsentafel, jij staat gevaarlijk dicht bij de drup. Ik ben daar nog enigszins tegen behandeld, maar jij.. jij niet..en als vocht je eenmaal te pakken heeft.....”!

De kaarsentafel wil een sneer teruggeven maar dan waarschuwt deur:

d. “Sstt, daar komt onze vriendin”.

Het decor neemt de strakke posities weer in en knarse-piep-knarse-piep gaat de deur open en stapt een meisje het kapelletje binnen.

si. “Hai bankje, hai kaarsentafel”.

Ze strijkt met haar handjes langs het mooie houtsnijwerk van de decorstukken.

si. “Het is weer zover hoor, sláánde ruzie. De één doet niet onder voor de ander..

zucht...en dan vliegt er weer het nodige door de lucht. Ons kerststalletje was net neergezet. Voor de zekerheid heb ik het belangrijkste stuk maar meegenomen hier naar toe”.

Silvia trekt een kribbetje met Christuskindje onder haar jasje vandaan en zet het op een plankje vlak naast de kaarsentafel.

si. “Zo kindje Jezus, hier sta je veilig en hoef je ook niet te luisteren naar die ruzie zoekende grote mensen. Dat is niets voor kleine kinderen”.

Silvia loopt even het kapelletje rond en kijkt naar de spreuk die naast de deur in de muur is gebeiteld. Ze leest met kinderlijke moeite hard op:

si. “Spreuken 17 vers 3:” Zoals het vuur zilver en goud zuivert, zo zuivert de Heer de harten van mensen”.

Even is het stil, dan vervolgt Silvia

si.”Zuiveren..mamma zei pas dat een soort schoonmaken is van binnen.....
Ik zou willen dat de Heer ons thuis zuivert... van ruzie....zucht....”!

Silvia gaat nog een rondje langs de decorstukken en loopt weer naar de plank. Ze streelt het beeldje en zegt:

si.”Stil maar hoor kindje, hier ben je veilig en goed. Als alles weer rustig is thuis kom ik je weer halen. En jullie hier, jullie moeten goed passen op dit kindje. Zonder hem géén kerstfeest!....doei..”

Silvia gaat de deur uit (knarse-piep-knarse-piep) en het decor ontspant. Even stil, dan vervolgt het bankje:

b. “Wat een lief kind”.

k. “Ik heb met haar te doen”.

d. “Nu al zo wijs, dat kind....Over spreuken gesproken, luister eens even naar deze: Spreuken 20 vers 11:”Een kind kent men aan zijn daden, aan wat hij doet zie je of hij eerlijk is en oprecht”....zucht....

k. “Pff, je kan wel zien dat jij wat hebt met spreuken”.

b. “Maar gelijk heeft deur wél hoor. Het is gewoon een fantastisch kind.

- b. “Die ruziënde ouders weten gewoon niet wat voor een schat hen in de schoot is geworpen”.

Even is het stil en hebben de decorstukken hun eigen gedachtegangen. Dan zegt deur:

- d. “Wat zijn wij hier toch bijzonder terechtgekomen. Oké, die dag van de houthakker was een gitzwarte hoor. Maar nu ik zo mooi omgevormd ben tot deur en elke keer weer wordt geverfd en opgepoetst....en toegang geef tot deze bijzondere ruimte....”

- b. “Daar zeg je zowat. Ik zag de stam van mijn buurman destijds vertrekken van de zaagmolen naar de branderij. Ik hoorde zoiets zeggen van: zwakke plekken! Mijn weg was gelukkig een andere”

- k. “Een eervolle taak hebben wij, maar dat neemt niet weg dat er wat moet gebeuren hier. Het lekke dak, de afgebladderde verf en de houtworm. Zeg deur, als de dominee of de pastoor binnenkomen, moet je zo hard mogelijk piepen en knarsen. Jij ook bank. Kraken moet je, heel heftig kraken. Silvia geeft ons wel een moeilijke taak. Ik hoop dat wij het droog houden voor haar kindje”.

- b. “Er zouden wat meer kaarsen gebrand moeten worden. Alle beetjes helpen”!

spot uit kapelletje

De omschreven gebeurtenissen in het volgende, door de verteller gesproken gedeelte worden gespeeld op het toneel. Verteller pauzeert af en toe vanaf *)om de spelers te laten doen wat hij/zij vertelt.

- v. “ Later die avond wordt de deur weer geopend. Het decor schrikt op. Je kan niet goed zien wie of wat er binnenschuifelt. Het is Drieka, de dakloze zwerfster. Nadat zij haar kind verloor bij een ernstig auto ongeluk, is zij volledig ingestort en er nooit meer helemaal bovenop gekomen. Ze raakte aan de drank, verloor haar baan en inkomsten, kreeg huurachterstand en kreeg te maken met huisuitzetting. Van alle kanten werd haar hulp geboden, echter zij weigerde alles. Tegenwoordig zwerft ze een beetje rond in de omgeving van het dorp, en mag ze slapen in de pastorie. Vaak doet ze dat niet, omdat ze niet de enige is die daar onderdak vindt. Gijs, een ander aan lager wal geraakte dorpsgenoot geniet ook van dat privilege. Maar Gijs snurkt. En hoewel Drieka de fles soms aardig raakt, raakt het enorme gesnurk van Gijs haar trommelvliezen zodanig, dat ze de buitenlucht verkiest boven de luidruchtige pastorie. Men laat haar haar gang maar gaan”. *)
Drieka komt dus (knarse-piep-knarse-piep) “ons kapelletje” binnen. Ze laat haar gehele bezit, opgeslagen in meegezeulde plastic zakken, op de grond zakken naast het bankje en laat dan zichzelf, onder heftig gekraak van het bankje, neerploffen”.

Spot uit op verteller, Spaarzaam licht op kapelletje.

- z. “Ik hou best van sfeerverlichting, maar hier kan ik mezelf niet eens zien. Eens kijken wat ik daar aan kan doen”.

Drieka hijst zichzelf overeind en schuifelt naar de kaarsentafel.

- z. “We zullen eens een lichtje maken.....Wat zei Gijs pas nou ook alweer.....
...eh..oh ja, Wat heb je nou aan één kaarsje! Op een kroonluchter zitten er een hele hoop....Nou,eens kijken, wat ligt hier allemaal. D’r zijn er zat! Ik mag er vast wel een paar “lenen”....eens kijken...

Drieka schuifelt terug naar haar “bezittingen” en graait in alle zakken tot ze er triomfantelijk een aansteker uit vist.

- z. “Juist...jouw zocht ik...ga maar eens even met mij mee, dan doen we hier de feestverlichting aan”.

Drieka schuifelt weer terug naar de kaarsentafel, pakt achter elkaar zeven kaarsen, steekt ze aan en plaatst ze op de kaarsentafel, zeggend:

z. “Eens kijken....zo....één voor m’n zere voeten....één voor m’n lege maag... één voor m’n fles....één voor Gijs, die vastzit in de pastorie...één voor m’n warme jas....één voor wie d’r ook binnen komt....en één voor alle mensen die d’r al geweest zijn! Zo....dat is nou wat je noemt licht! Kan je tenminste zien wie d’r allemaal zijn. (kijkt overdreven rond) Tjonge, wat een druktes! Nou, maak eens een beetje ruimte voor mij en m’n fles”!

Drieka laat zich weer met een krakende plof op het bankje zakken. Graait in een zak en haalt er een aangebroken fles drank uit. Draait de dop los en zet de fles aan haar mond. Net als ze wil drinken valt haar blik op het kerstkindje op de plank naast de kaarsentafel. Draait de dop weer op de fles, zet hem op de grond en gaat naar het plankje. Zegt tegen het beeldje:

z. “Wat zullen we nou hebben?!...arm schaap...helemaal alleen in de eentje. Niet eens Maria en Jozef bij je om je te beschermen”.

Voorzichtig pakt Drieka het beeldje van de plank. Trekt de kraag van haar trui of bloes naar voren en schuift het beeldje tussen haar weelderige boezem met de woorden:

z. “Nou, kom maar bij Drieka hoor, plaats genoeg en lekker warm”.

Ze laat zich wederom op de heftig krakende bank ploffen. Pakt de fles op. Wil hem openen, maar dan bedenkt ze zich. Ze stopt de fles terug in de zak, legt haar hand beschermend over haar borst, gaat languit op het bankje liggen en laat de andere arm langs het bankje naar beneden hangen. Dan zegt ze:

z. “Stil maar kindje, stil maar. Drieka beschermt je wel...dat kan ik heel goed.. ..als je maar nooit in een auto stapt.....”

Even later wordt de stilte in het kapelletje doorbroken met een zacht aanhoudend gesnurk. Zodra Drieka vast in slaap is komt het decor weer tot leven.

k. “Als ik kon huilen, dan deed ik dat nu. Tjonge, wat een mooi gebaar van die vrouw”.

d. “Ja, mooi gebaar! Maar Silvia dan? Straks is ze haar belangrijkste stuk kwijt”

b. (klinkt gesmoord)”Ja jongens, ik lig hier bedolven onder één moot Drieka. Jammer dat die Gijs zo luid snurkt, anders ging ze daar wel slapen”.

k. “Ach bank, jij hebt al heel wat mensen opgevangen in de loop van jaren, en deze kan daar ook nog wel bij. Jij hebt het tenminste nu ook een beetje warm. Deur en ik moeten maar afzien”.

d. “Ik moet afzien, jij met al die brandende kaarsjes hebt het zo slecht nog niet. Ik krijg van lieverlee echt last van dit weer. Ik vraag me af wat vervelender is: houtworm of “voetschimmel”. Oh jongens, Sstt, daar komt nog wat aan geloof ik”.

Allen staan weer strak in de houding. Er klinkt harde hip-hop-muziek en de deur zwaait (knarse-piep-knarse-piep) open. Er stapt een jong stelletje naar binnen. Het zijn Sandra, de dochter van de dominee en Peter, de zoon van de burgemeester. Peter draagt een getto-blaster op zijn schouder en heeft een kerstman muts op zijn hoofd.

s. “Peter, zet die muziek toch uit. Dat pást hier binnen gewoon niet”.

p. “Wat jij wilt schatje, wat jij wilt”

Peter zet de muziek uit en zet het apparaat bij de deur op de grond. Nu de muziek uit is horen de twee ineens de zacht snurkende Drieka. Sandra schrikt en zegt nu heel zacht:

s. “Laten we hier weg gaan. Hier zijn we niet alleen”.

p. (gewoon luid)“Bangerik. Die daar ligt gewoon haar roes uit te slapen en zelfs een ontploffende bom krijgt haar niet wakker. Niets aan het handje. Kijk maar”.

Peter pakt de kerstmuts van zijn hoofd en legt die op Drieka’s haar. Er gebeurt niets. Hij draait zich vol bravour om naar Sandra en zegt:

p. “Niets aan het handje!....Kom eens even lekker dicht bij me....”

Peter trekt Sandra naar zich toe. Wil haar omhelzen, maar dan:

p. “Getverrr, waar komt dát vandaan”?

Peter kijkt omhoog naar het dak. Een paar koude druppels gleden in zijn nek. Sandra lacht hem uit.

s. “Moet je ons maar helpen je vader de burgemeester zo ver te krijgen, dat er geld vrijgemaakt wordt voor het herstel van “Ons Kapelletje”.

p. “Jij lacht mij uit, hé?! Wacht maarr!”

Peter rent om het bankje heen achter Sandra aan. Sandra gilt en Drieka snurkt Een keer heel hard. Daar schrikken de beide jongeren van.

p. “Stil toch Sandra, straks wordt ze echt wakker”.

s. “Dat kon toch niet volgens jou!”.

Even is het stil en hoor niets anders dan het zachte gesnurk van Drieka en de neerkomende druppels in een plasje vlak naast de kaarsentafel. Peter en Sandra kijken nu eens even goed om zich heen. Dan zegt Sandra:

s. “Zie je het nu. Het is hier al echt oud. Kijk eens naar die mooie kaarsentafel hij staat bijna in het water. En de onderkant van de deur. En dat het hier lekt heb je zelf al ondervonden....Snap je nu waar wij ons zo druk over maken. Mijn vader heeft als dominee een mooi gezamenlijk doel met meneer Pastoor, namelijk: “Ons Kapelletje” voor het dorp behouden.

p. “Mooi streven hoor. Mijn vader zei dat de kerken altijd al voor het onderhoud hebben zorggedragen. Moet dat nu ook al van het gemeentebudget? De sporthal, het zwembad en niet te vergeten de middenstand trekken al genoeg aan hem”.

s. “Zal best nodig zijn allemaal, maar jij weet net zo goed als ik dat de kerken moeite hebben de mensen binnen hun deuren te houden. Dat geldt voor alle gezindten. Minder mensen...minder inkomsten! Het kost al moeite genoeg om de eigen gemeenschap en parochie draaiende te houden. Een aderslating als het voor restauratie benodigde bedrag, kunnen ze niet meer dragen. En dit hier (een om zich heen wijzend gebaar) is toch voor iederéén uit ons dorp belangrijk. Het is hét historisch gebouw van de omgeving. Ik denk dat als dit bankje hier kon vertellen wat het allemaal heeft meegemaakt, dat er boeken vol geschreven zouden kunnen worden”.

p. “Ach, al die oude zooi”!

s. (gestoken) “Oude zooi?!”

p. “Nou ja, sorry hoor, ik wist niet dat jij je daar zó druk om maakte. Ik heb me er nooit zo in verdiept. Ik heb helemaal geen zin in ruzie met jou (laat z'n stem even zakken) Maar ik moet zeggen dat je mooi bent als jij je druk maakt”.

Peter doet een poging Sandra te paaien. Het lijkt te lukken. Echter dan stoot hij Drieka per ongeluk aan. Die wordt dan toch wakker.

z. “Wat moet dat”!

Drieka hijst zich overeind en kijkt het tweetal aan. De muts op haar hoofd heeft ze niet in de gaten en die blijft daar dan ook gewoon zitten.

z. “Een vrouw alleen besluipen hé. Jullie willen mij zeker mijn kindje afpakken, maar dat zal niet gebeuren. Snurkende Gijs of niet. We gaan naar de pastorie”.

Even haalt Drieka het beeldje tussen haar boezem vandaag, houdt het even tegen haar wang en steekt het dan weer zorgvuldig terug.

z. ”Kom kindje, we gaan een veiliger plekje voor jou zoeken”.

Ze pakt haar boeltje bij elkaar en zonder het stel nog één blik waardig te keuren schuifelt ze (knarse-piep-knarse-piep) de kapel uit. Sandra en Peter hebben het Nakijken. Dan zegt Peter:

p. “Daar gaat mijn muts”!

s. “Triest eigenlijk, maar wel een soort van mooi nu...”

p. “Hoe bedoel je”?

s. “Nou, het verlies van haar eigen kind. Mijn moeder vertelde pas hoe erg dat is geweest met dat auto ongeluk. En dat ze nu juist het kindje uit een kerststal zo beschermend met zich meedraagt, op haar hart.

p. “(gekscherend) Sandra, dát is een plekje waar ik ook wel warm gehouden zou willen worden....”

Hij probeert Sandra alsnog te omarmen, echter zij zegt plagend:

s. “Dat zal best. Ga er dan maar gouw achteraan. Drieka heeft plaats genoeg”!

Sandra duikt weg voor Peters armen. Hij achter haar aan om het bankje heen en dan “speert” ze weg door de (knarse-piep-knarse-piep) deur Peter grist zijn muziek apparaat mee en rent haar achterna. Deur sluit(knarse-piep-knarse-piep) Stilte. Dan komen de decorstukken weer aan het woord.

- k. “Dát wordt morgen een probleem. Arme Silvia. Ze dacht het kerstkindje veilig te stallen.
- d. “Iedereen weet tocht dat het hier zo lek is als een mandje, dus wat bazel je nou met: veilig”!
- b. “hé, hé, Jongens, even bijkomen...”
- d. “Ja bank, je wordt oud. Oud hout”.
- b. “Oké, maar dit oude hout houdt het nog best hoor”.
- d. “En is nog lekker ook! Hi, hi,”.
- k. “Maar nu even serieus. Hoe kunnen wij Silvia nu helpen”?
- b. “Wij kunnen niets doen. Alleen maar toekijken en luisteren, zoals we al eeuwenlang gedaan hebben. Kraken, piepen en druppelen brengen het kindje hier niet terug. We moeten maar hopen op een wondertje. Dat die Gijs wel zó verschrikkelijk snurkt, dat Drieka van ellende maar weer hier heen komt.
- k. “Haar zeven kaarsen branden nog. Wie weet waar dat goed voor is”.

Spot uit kapelletje.

DERDE BEDRIJF

Tijdens het nu volgende stukje van de verteller, komt Drieka als V dat vertelt het kapelletje weer (knarse-piep-knarse-piep) binnen, neemt weer op haar manier plaats op het bankje, plastic zakken weer op de grond, slaapt al snel. Als V het zegt moet iemand de kaarsen doven.

- v. “De Kaarsentafel had een vooruitziende blik. Inderdaad kwam later die avond, toen de kaarsen bijna op waren, Drieka terug. Ze nam weer plaats op het bankje en was alweer snel in dromenland. Het beeldje nog altijd op haar warme plaats innig tegen zich aangedrukt. Dat het verval van “Ons Kapelletje” de mensen hoog zat, bleek de volgende ochtend. Ondanks alle drukte in de aanloop naar kerst had de dominee de burgemeester zover gekregen om gezamenlijk “Ons Kapelletje” te inspecteren. Ook de oude pastoor zou erbij aanwezig zijn, echter hij werd weggeroepen voor bijstand bij een ernstig zieke parochiaan. De dominee was eigenlijk wel blij dat hij alleen was met de burgemeester, want hij had soms moeite zich staande te houden tussen de twee vuren van burgemeester en pastoor. In discussie wilde de één nooit onderdoen voor de ander. De kans was groot, dat gekissebis tussen die twee een oplossing voor het kapelherstel in de weg zou staan. Nu kon hij recht op de man af het doel proberen te halen. We komen er in, in de loop van de volgende ochtend, als Drieka nog wat ligt te soezen en wakker schrikt van de (knarse-piep-knarse-piep) binnenkomende mensen”.

Spot uit verteller/spot aan kapelletje

- z. “Nou moe, dit hoort een stiltecentrum te zijn. Het is hier nog drukker als op het marktplein op vrijdag”.

De dominee en de burgemeester kijken verbaasd op als ze Drieka zien “overeind komen”

- ds. “Drieka!, Sorry, we wisten niet dat hier iemand lag te slapen, anders hadden we wel later gekomen”.
- bu. “Dit is toch geen slaapplek. Er is toch wel iets fatsoenlijkers te vinden. En u kunt nog altijd intrekken in de noodwoning naast de supermarkt. Dat weet u toch”.

Drieka reageert niet op de woorden. Ze “graaft” het kindje op uit haar bloes en zegt:

z. “Kom kind, het is bijna kerst. We zullen eens een veilige warme stal op gaan zoeken”.

Ze laat het kind weer in haar bloes verdwijnen, neemt de zakken op en sjokt (knarse-piep-knarse-piep) door de deur naar buiten, nagestaard door de burgemeester en de dominee.

ds. “Arme Drieka. Ik wilde dat ze zich zou laten willen helpen. Ik krijg gewoon geen vat op haar”.

bu. “Ik zou er maar niet over inzitten. U weet toch ook dat ze zó terecht kan in de noodwoning. Daar is hij voor: voor nóód”!

ds. (peinzend) “Hoe zou ze aan dat kerststalkindje gekomen zijn. Ze draagt het op haar hart”.

bu.”Hoe zeggen jullie dat ook alweer...oh ja.. kinderen en dwazen..”.

ds. “Gelukkig is meneer pastoor hier niet, want dit zou dus het begin zijn van een pittige eindeloze woordenwisseling. Nee, burgemeester, straks zal ik me wel bezighouden met Drieka, maar nu eerst “Ons Kapelletje”.

bu. (zucht)”Jammer, u heeft mijn strategie door”.

ds. “Leer mij politici kennen. Weet u:”Wie spaarzaam met woorden is bespaart zichzelf een hoop moeilijkheden”, spreuken 21 vers 23”!

bu. “Krijg ik nu een preek”?

ds. “Nee, ik laat me verder niet uit mijn tent lokken. Zeker niet uit deze tent. Die deur zit bijna los in het hang en sluitwerk, de dorpel rot onder hem weg van de schimmel en hij moet nodig een grondige verfbeurt krijgen.

Brommend loopt de burgemeester achter de dominee aan als hij alle gebreken opnoemt en aanwijst.

ds. “En kijk eens naar het bankje. Als we niet snel iets doen is de hele onderkant poreus van de houtwormgangetjes. En dan het dak. Daar kan je de wolken doorheen zien. Zo lek als een mandje. En het kaarsentafeltje staat bijna met de antieke voet in het water van de drup. Nou”?

De burgemeester loopt nog een even langs alle aangewezen gebreken en zucht nog eens even diep. De dominee doet nóg een duit in het zakje:

ds. “Burgemeester, u kent toch ook het fenomeen van terugloop van het aantal kerkbezoekers. Mijn gemeente en de parochie van de pastoor kunnen het groot onderhoud van “Ons Kapelletje” niet ophoesten. Wij hebben onze jeugdgroepen onlangs een aantal weken laten posten. Zij hebben gezien dat hier mensen van allerlei pluimage binnengaan om op adem te komen en stilte te zoeken. Het biedt zelfs slaappleaats aan ontheemden! Maak er toch een algemeen belang punt van en subsidiëer de restauratie uit het Gemeente fonds. Wij staan hier in een ongekend waardevol antiek stukje dorp. Dat laten we toch niet weggroten....Denk u eens in: Een mooie plaquette om het hoekje van de deur met uw naam erop als grondlegger voor restauratie van het cultureel erfgoed van deze streek? Nou”?

bu. “Bent u altijd zo vasthoudend in discussie? Van de oude pastoor is dat een bekend feit, maar aan u heb ik ook een behoorlijke klui”.

ds. (dringend)”Burgemeester...de vraag!

bu. “Oké, oké, ik zal het een punt van agenda maken voor de volgende raadsvergadering. Het komt er niet op een dag op aan, wel”?!

Plotseling gaat (knarse-piep-knarse-piep) de deur open en stapt Silvia naar binnen.

si. “Oh, sorry, meneer de burgemeester, dominee. Ik wist niet dat u hier was. Even iets pakken. Ik ben zo weg..”.

Silvia loopt naar het plankje om het kindje te pakken, maar ziet ineens dat haar kerststalkindje is verdwenen. Ze reageert paniekerig kijkt wanhopig :

si. “Nee, dat kan niet waar zijn”.

ds. “Wat is er meisje”?

si. “Het kindje Jezus is gestolen...Nu kan het geen kerstmis meer worden en zullen pappa en mamma vast weer heel boos worden”.

Silvia jammert luid en de dominee probeert haar te kalmeren.

ds. “Zeg Silvia, stil eens even. Vertel me nu eerst eens even rustig wat er aan de hand is”.

Silvia kijkt eerst even naar de burgemeester, en die zegt heel wijselijk en waarschijnlijk blij met het excuus te kunnen vertrekken:

bu. “Ik zal maar weggaan, dan kunnen jullie even ongestoord praten. Mijn kersttoespraak is nog niet klaar en vanavond moet ik die uitspreken. Goede kerstdagen dominee, en ook voor jou jongedame. Tot ziens”!

De burgemeester verdwijnt (knarse-piep-knarse-piep) door de deur. Dominee slaat troostend een arm om Silvia heen. Samen gaan ze (zacht krakend) op het bankje zitten en dan vertelt Silvia:

si. “U weet het hé, van mijn papa en mama, dat ze zo vaak ruzie maken, erge ruzie. Gistermorgen had ik net met mama het stalletje opgezet en de dozen kerstversiering tevoorschijn gehaald. Komt mijn vader thuis. We hoorden het al aan het dicht slaan van de deur. Hij was boos. Alleen dáárom al was mama ook gelijk boos. Ze schreeuwden allemaal vervelende dingen tegen elkaar en ik dacht: maken dat ik weg kom. Voor dat ik het wist had ik uit het stalletje het kindje Jezus gepakt om het te beschermen, en ben ik weg gerend. Ik wist zo gauw niet waar ik heen moest en toen ben ik hier heen gelopen. Ik kom hier vaak weet u. Hier is het goed”.

ds. “Ja, het is een fijne plek om te zijn hé”?

si. “U moet niet om mij lachen, maar ik vertel hier alles aan het bankje en de kaarsentafel. Hun hout voelt zo warm. Het lijkt wel of ze naar me luisteren”.

Silvia strijkt met haar vingers over het houtsnijwerk van het bankje.

ds. “Het maakt niet uit wáár je je verhaal kwijt kunt, áls je het maar kwijt kunt. Maar vertel verder...Het beeldje”.

si. “Nou, ja. Ik heb ons kindje Jezus hier op het plankje gezet naast de kaarsentafel, omdat ik dacht dat hij hier veilig was.

ds. “Weet je Silvia, ik weet zeker dat het kerstkindje in goede handen is en het doet me goed te horen dat Jezus zo’n warm plekje heeft in jouw hart. Het beeldje is ook maar alleen een beeldje. Ik snap heus wel dat het belangrijk is voor jou. Vóór vanavond heb jij jullie kerststal weer compleet. Ga maar snel naar huis, straks is je moeder ongerust en wordt ze daar weer boos om. Ik zal voor jullie bidden”.

Silvia staat op, streelt nog even het bankje en de kaarsentafel en gaat dan gerust gesteld (knarse-piep-knarse-piep) de deur uit. De dominee blijft in gedachten achter en zegt peinzend:

ds. “Hoe ga ik dat nu aanpakken”. /// Spot uit